

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Jeg tror derfor ikke, at en forhøjelse af refusionstaksterne vil afhjælpe praktikpladsmangelen. Vi risikerer endda, at det vil begrænse motivationen til at fastholde en rimelig lønudvikling for lærlinge og elever. AER giver kun refusion under skoleophold, hvorfor arbejdsgiveren selv stadig må bære lønudgiften i den øvrige uddannelsesperiode, så vi skal være opmærksom på, hvilken effekt på lønudviklingen der er ved de systemer, vi eventuelt indfører.

Lærlinge og 2. dels EFG-elever har i dag gunstige økonomiske vilkår sammenlignet med jævnaldrende i andre ungdomsuddannelser. Lærlinge og 2. dels EFG-elever har således også for de flestes vedkommende opnået overenskomstsmæssig ret til fuld dækning af befordringsudgifter i forbindelse med skoleophold, hvorimod gymnasieelever, EFG-basiselever osv. betaler 210 kr. om måneden, der dog nu fra august sættes ned til 175 kr.

Noget tyder i øvrigt på, at den tilskudsordning, der i efteråret 1989 blev etableret i AER-regi, tilsyneladende ikke har givet de store resultater. Dette kan man dog ikke sige helt sikkert endnu. Vi må vente, til vi kender effekten af denne tilskudsordning, og det gør vi formentlig i løbet af foråret eller senest til sommer. Ansøgningsfristen for at søge disse tilskud er jo 1. april 1990.

Jeg vil derfor foreslå, at vi afventer resultaterne af den nævnte tilskudsordning, men samtidig i samarbejde med arbejdsmarkedets parter går i gang med at overveje alternative og bedre løsninger, sådan at vi undgår at bruge vore knappe ressourcer uden den ønskede effekt.

Jeg vil gerne sammenfatte regeringens standpunkt i følgende punkter:

1. Vi er fuldstændig enige med forslagsstillerne i, at vi må søge med lys og lygte efter enhver tænkelig måde, hvorpå vi kan øge antallet af lære- og praktikpladser.

2. Vi skal være meget opmærksom på, om de ordninger, vi laver, har nogen virkning, og vi skal være meget opmærksom på deres eventuelle bivirkninger. Der er ingen tvivl om, at løntilskuddene i begyndelsen af 1980'erne havde den bivirkning, at det gav lønudviklingen for de pågældende grupper af unge en ekstra tak opad, og det vil sige, at det måske på længere sigt gjorde mere skade end gavn.

Endvidere synes jeg, at vi skal forsøge at lære af de aktuelle erfaringer, og jeg synes også, at vi

skal følge udviklingen og se, om det opsving, der er i gang, ikke skulle få den samme kraftige effekt, som opsvinget i begyndelsen af 1980'erne havde.

Der er noget, der tyder på, at der er et opsving i gang, også til gavn for de unge. Ser man på antallet af lære- og praktikpladser, blev der i 1988 indgået 31.834 aftaler; det er nu steget med 1.277, så vi nu altså er oppe over 33.000. Stigningen har altså været ca. 4 pct. Ser vi så på antallet af unge, der står registreret som lære- og praktikpladssøgende, er det sådan, at der i slutningen af oktober 1989 var 9.382, der erklærede, at de gerne ville have en plads. Dette er 1.623 færre end på samme tidspunkt i 1988, og på det tidspunkt – i slutningen af oktober – kan man i hvert fald ikke sige, at det er tilskudsordningen, der har givet effekten. Til gengæld tror jeg, at den fik en vis effekt ved juletid, men om det var en hamstringseffekt eller en varig effekt, ja, det kan vi endnu ikke sige med sikkerhed.

Altså regeringens budskab er:

Lad os analysere tingene meget nøje, før vi kaster os ud i en permanent ordning. Lad os for alt i verden fastholde arbejdsmarkedets parter ansvar i denne sag, men i øvrigt er regeringen åben over for alle forslag; vi vil altså gerne analysere dem, men før jeg lover at gå med til dem, vil vi være sikre på effekten og på, at de ikke får uheldige bivirkninger.

Sterup (KF):

Jeg vil gerne starte med at fastslå, hvad Det Konservative Folkeparti er enig med forslagsstillerne om.

Vi er nemlig enige om det meget væsentlige i at få tilvejebragt tilstrækkelig mange lære- og praktikpladser til de unge, som gerne vil have en faglig grunduddannelse, men vi er altså ikke enige om midlerne til at nå dette mål. Vi er ikke tilhængere af at forlænge den tilskudsordning, sådan som forslaget lægger op til, først og fremmest fordi den efter vores vurdering ikke har virket efter hensigten, men også ud fra den principielle indstilling, at det hverken er eller bør være en offentlig opgave at regulere forholdene i den private sektor. Hvordan har den tilskudsordning fungeret, som Socialdemokratiet ønsker forlænget og udbygget? Ifølge regeringspartiernes aftale med Socialdemokratiet fra august sidste år blev der bevilget 100 mio. kr. som tilskud til de arbejdsgivere, der ville op-